

Informatienota voor de gemeenteraad

Datum	24 juni 2025
Team	Sociaal Beleid
Portefeuillehouder	A. Slob
Zaaknummer collegevoorstel	ZS-1354172

Kennisnemen van

De actuele situatie en effecten van de maatregelen ingezet ter bestrijding van armoede en schulden.

Inleiding

In Nederland leven ruim 900.000 mensen in armoede, waaronder 221.000 kinderen. Sinds juli 2022 neemt de Rijksoverheid extra maatregelen om geldzorgen, armoede en schulden te voorkomen en aan te pakken.

Het college van de gemeente Lingewaard is zich bewust van de uitdagingen die inwoners met een laag inkomen ondervinden. Naast de landelijke interventies worden er lokaal aanvullende maatregelen getroffen om de bestaanszekerheid van inwoners te verbeteren en te versterken.

Wij informeren u periodiek over de maatregelen die wij nemen om armoede en schulden in de gemeente Lingewaard tegen te gaan. Met deze raadsinformatienota geven wij een actueel overzicht van het armoede- en schuldenbeleid in Lingewaard en de effecten hiervan.

Kernboodschap

Algemeen

- Het tegengaan van armoede en schulden is een belangrijk speerpunt. Wij zetten ons actief in om inwoners te ondersteunen op weg naar financiële stabiliteit. Hiermee geven we uitvoering aan een van de ambities van het coalitieakkoord '*Samen kunnen we veel aan*'. We willen ervoor zorgen dat iedereen in de gemeente Lingewaard kan meedoen.
- We communiceren actief met inwoners via een gemeentenieuws special, een overzichtspagina (lingewaard.nl/laaginkomen) en er is aandacht voor specifieke regelingen. We werken samen met maatschappelijke partners, geven voorlichting en wijzen inwoners op de mogelijkheden.
- Er zijn verschillende maatschappelijke partners betrokken bij het terugdringen en het voorkomen van armoede en schulden. Onder meer SWL, Rijnstad, Verder Groep – en vanaf 1 januari 2026 onze nieuwe welzijnspartner Includio – bundelen hun krachten met de gemeente en zetten in op een stevige samenwerking.

Vooruitblik

Beleidsnota Bestaanszekerheid en uitvoeringsagenda

Als onderdeel van het voorbereidingsproces voor de beleidsnota bestaanszekerheid hebben wij op 15 mei jl. een presentatie gegeven en input bij u opgehaald. Op 2 oktober 2025 bieden wij de definitieve beleidsnota aan. Daarna stellen wij een Lingewaardse Agenda voor Bestaanszekerheid op. Hierin leggen we vast hoe we het beleid uitvoeren.

Pilot Money Start

In september starten we met een pilot Money Start op het Pro College Bommel. Het betreft een interactief lesprogramma genaamd 'Hoe word je rijk?' voor kwetsbare jongeren. De jongeren leren om voorbereid, zelfbewust en zelfstandig om te gaan met geldzaken vanaf hun achttiende verjaardag, met als doel dat schulden worden voorkomen. Money Start is onderdeel van SchuldenLabNL.

Terugblik en actualiteiten armoedebestrijding

Gewijzigde beleidsregels Werk en Inkomen

We hebben onze inkomens- en re-integratieregelingen geëvalueerd en op basis hiervan gewijzigde beleidsregels vastgesteld. De nieuwe beleidsregel werk, inkomen en bijzondere vergoedingen Lingewaard is ingegaan per 1 januari 2025.

Meedoenregeling en Kindpakket

Voor onze inwoners met een laag inkomen en weinig vermogen hebben wij de Meedoenregeling en het Kindpakket. In 2024 hebben in totaal 1.048 volwassen inwoners van de gemeente Lingewaard de Meedoenregeling aangevraagd. In 2024 hebben ouders van in totaal 468 kinderen het Kindpakket aangevraagd. Daarbij hebben 47 kinderen een vergoeding gekregen voor het zwemdiploma A.

Uitvoering motie gratis lidmaatschap bibliotheek

In 2023 en 2024 is via het Meedoenplatform een kosteloos lidmaatschap van de bibliotheek aangeboden aan inwoners met een laag inkomen (tot 120% van het sociaal minimum). Hiervan hebben 79 inwoners in 2023 en 52 inwoners in 2024 gebruikgemaakt. In totaal zijn er in deze periode 131 gratis lidmaatschappen toegekend. De totale kosten hiervan bedragen 6.691 euro. Een bijvangst is dat ouders hun kinderen meenemen naar de bibliotheek, waardoor de kinderen ook meer gaan lezen. Het aanbieden van het gratis lidmaatschap hebben we in 2025 voortgezet.

Gemeentepolis

De gemeentepolis is een collectieve zorgverzekering die bestaat uit een basisverzekering en een aanvullende verzekering, bijvoorbeeld voor de tandarts of fysiotherapie. In 2025 hebben 777 inwoners (waaronder 242 kinderen) gebruikgemaakt van de collectieve zorgverzekering van Menzis. Er maakten 796 inwoners (waaronder 251 kinderen) in 2024 gebruik van de collectieve zorgverzekering en 740 inwoners (waaronder 219 kinderen) in 2023.

Aanpak alleenverdienersproblematiek

Een groep inwoners ontvangt minder toeslagen doordat verschillende regelingen ongelukkig op elkaar inwerken. Dit geldt voor gezinnen waar één partner een uitkering heeft, zoals bij werkloosheid of arbeidsongeschiktheid, en de ander weinig of geen inkomen. Deze huishoudens hebben minder toeslagen gekregen dan een vergelijkbaar huishouden met alleen een bijstandsuitkering. Dit probleem heet de 'alleenverdienersproblematiek'.

De Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek wijzigt de Participatiewet en regelt dat gemeenten in 2025, 2026 en 2027 ambtshalve of op aanvraag een vaste tegemoetkoming kunnen uitkeren aan de getroffen huishoudens. Zij ontvangen een forfaitair bedrag als compensatie voor gemiste toeslagen. Via het Inlichtingenbureau weten we dat in 2025 het in ieder geval zeven Lingewaardse huishoudens betreft. In beleidsregels leggen we vast hoe we de alleenverdienersproblematiek uitvoeren.

Beleidsregels hersteloperatie toeslagenaffaire

In navolging van het advies van de spoedadviescommissie van Dam stellen wij beleidsregels voor de brede ondersteuning Wet hersteloperatie toeslagen vast. Hiermee wordt een stap gezet in het verduidelijken en harmoniseren van de brede ondersteuning voor ouders én de gemeentelijke uitvoering. De mogelijkheid om maatwerk te bieden, zodat recht wordt gedaan aan de individuele situatie, blijft behouden.

Energiesteunproject

In Lingewaard mogen mensen met een kleine beurs oude, energieslurpende witgoedapparaten via de omruil witgoedregeling vervangen voor een energiezuiniger exemplaar. De regeling loopt van juni 2025 tot en met december 2025 en is onderdeel van het energiesteuntraject.

Daarnaast is er het project 'Operatie Isolatie', waarmee inwoners hun woningen kunnen isoleren en daarmee hun energierekeningen verlagen. Voor woningen met een laag energielabel (D t/m G) en een WOZ-waarde onder € 366.000,- is er subsidie beschikbaar voor het plaatsen van isolatie.

Stichting Leergeld Oost Betuwe

Stichting Leergeld Oost Betuwe helpt kinderen uit gezinnen met geldzorgen om de kansengelijkheid te vergroten. In 2024 werden 486 aanvragen voor ondersteuning, zoals schoolbenodigdheden, sport en fietsen, goedgekeurd. Dit is een lichte toename ten opzichte van 2023. Toen werden 407 aanvragen goedgekeurd. Dit resulteerde in hulp aan 204 unieke kinderen in vergelijking met 251 unieke kinderen in 2024.

Voedselbank Arnhem e.o.

De Voedselbank Arnhem e.o. helpt inwoners met een kleinere portemonnee door hen tijdelijk te voorzien in voedselpakketten. Eind 2024 zijn er in Lingewaard aan 50 huishoudens wekelijks voedselpakketten verstrekt, waarvan 26 in Huissen en 24 in Bemmelen. Dat is een lichte daling ten opzichte van begin 2024. Op dat moment ontvingen 55 Lingewaardse huishoudens wekelijks voedselpakketten.

SWL en de HAN

SWL en de HAN werken samen op het gebied van armoedebestrijding. Genoemde partijen hebben in maart 2025 met ervaringsdeskundigen een workshop gegeven aan professionals, vrijwilligers en inwoners, met als doel verborgen armoede te signaleren en te doorbreken en de interprofessionele samenwerking te verbeteren. Voor de uitvoering van deze activiteit is incidenteel subsidie verleend.

Terugblik en actualiteiten schuldhulpverlening

Vroegsignalering

Rijnstad voert in de gemeente Lingewaard de aanpak Vroegsignalering uit. Met de methodiek Vroeg Eropaf worden inwoners met beginnende betalingsachterstanden vroegtijdig ondersteund. Vanaf 2024 is de opdracht aan Rijnstad in volume verhoogd om meer inwoners te kunnen bereiken. Het aantal signalen neemt jaarlijks toe. In 2024 zijn er in totaal 541 signalen opgepakt. Het bereik is als volgt: 102 huisbezoeken (56 bereikt), 56 Laatste Melding Energie Water (33 bereikt) en 300 telefoontjes (182 bereikt). In totaal zijn 29 inwoners geholpen met een quick fix, 11 inwoners met een quick fix en een doorverwijzing naar hulpverlening, zijn 13 inwoners doorverwezen en hebben 203 inwoners aangegeven geen hulp te willen. De redenen dat inwoners geen hulp willen is omdat zij al ondersteund worden bij de financiën door hulpverlening, de achterstand al hebben betaald, nog niet klaar zijn voor de hulp of het zelf willen oplossen. Vanaf 2026 wordt de Vroegsignalering uitgevoerd door Includio.

Schuldhulpverlening aan inwoners

De gemeente Lingewaard heeft fase een tot en met vier van de schuldhulpverlening uitbesteed aan Verder Groep en Zuidweg & Partners (voor ondernemers). De overeenkomsten zijn met een jaar verlengd en lopen af in april 2026. De komende periode gebruiken we om te onderzoeken hoe we de schuldhulpverlening in de gemeente Lingewaard gaan inrichten. Hiertoe doen we een voorstel in de beleidsnota bestaanszekerheid.

Consequenties (w.o. financiële)

Met deze informatie nota geven wij u een beeld van de stand van zaken. Hier zijn geen financiële consequenties aan verbonden.

Vervolgstappen

We blijven ons, in samenwerking met maatschappelijke partners, inzetten in de strijd tegen armoede en schulden. In het vierde kwartaal zullen we u op de hoogte brengen van de voortgang en verdere ontwikkelingen.

Bijlage(n)

N.v.t.

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,
de secretaris, de burgemeester,

drs. I.P. van der Valk

dr. P.T.A.M. Kalfs